

Pres služba muzeja

SZOMBATHY ART I ICH BIN KÜNSTLER SLAVKO MATKOVIĆ

Muzej savremene umjetnosti Republike Srpske, april 2006.

Retrospektivne izložbe Szombathy art i Ich bin Künstler Slavko Matković čiji je autor Nebojša Milenković, kustos novosadskog Muzeja savremene (likovne) umjetnosti, 20. aprila biće otvorene u Muzeju savremene umjetnosti Republike Srpske u Banja Luci. Istovremeno, u okviru otvaranja izložbi Milenković će održati i autorsko predavanje–prezentaciju Centralna Evropa kao duhovna činjenica.

Izložba Szombathy art premijerno je održana u Muzeju savremene (likovne) umjetnosti u Novom Sadu decembra 2005, a njen autor i kustos Nebojša Milenković je za istu od Društva istoričara umjetnosti Srbije dobio i Nagradu za najbolju autorsku izložbu u Srbiji i Crnoj Gori u 2005. godini. Nakon Novog Sada i Banja Luke, na jesen izložba će biti postavljena u Muzeju savremene umjetnosti u Beogradu dok je za 2007. godinu planirano gostovanje u Ernst muzeju u Budimpešti. Takođe, u toku su pregovori o gostovanju u još nekim ex–jugoslovenskim centrima. Izložba Ich bin Künstler Slavko Matković u MS(L)U održana je decembra 2004, da bi tokom 2005. bila prikazana i u Studentskom kulturnom centru u Beogradu te Galeriji Likovni susret u Subotici.

Ne računajući izložbe grupe Bosch+Bosch, retrospektive u

Banja Luci biće prva zajednička izložba Slavka Matkovića i Balinta Sombatija.

Slavko Matković (1948–1994) i Balint Szombathy (1950) bili su članovi–osnivači subotičke neoavangardne grupe Bosch+Bosch (1969–1976) te pokretači i izdavači internacionalne revije za umetnost WOW (1974–1976). Tokom trajanja grupe Bosch+Bosch Matković i Sombati zajedno su izvodili brojne umetničke akcije, da bi, nakon njenog raspada, nastavili paralelne umetničke karijere koje su se višestruko preplitale pretvarajući se u umetničko bratstvo kakvom u našoj umetnosti nema pandana. Najpoznatiji primer zajedničkog rada svakako je performans U slavu poslednjem pesniku (1991) kog nakon smrti Matkovića Sombati nastavlja da izvodi uz asistenciju publike te rok pevača Milana Mumina. Posebno potresan svakako je performans Srednje–istočno evropsko lice (omaž Slavku Matkoviću) koji Sombati izvodi kao rimejk verziju Matkovićeve telesne akcije Lice. U ovom performansu Balint Sombati, ponavljajući ritualnu umetničku akciju gušenja oblepljivanjem širokom selotejp trakom, zapravo direktno aludira na smrt prijatelja (Matković je izdahnuo gušeći se usled posledica kancera pluća). Trenutak te smrti u performansu Srednje–istočno evropsko lice (omaž Slavku Matkoviću) izvođenjem na brojnim performans festivalima širom sveta Sombati ritualno ponavlja, multiplicirajući je u pokušaju da ukaže na itekako živu prisutnost Matkovićeve umetnosti.